

po druhé. Rodiče jsou tedy již při prvním provdání se své dcery povinni, dáti jí přiměřené věno; v této době nárok vzniká a stává se splatným. Neobdrží-li dcera hned v této době buď žádného věna nebo neobdrží-li ho v přiměřené výši, neztrácí tím sice zákonného nároku na věno nebo na doplnění jeho, ale původní rozsah dotační povinnosti rodičů se nezmění postupem času. Rodiče jsou tudíž, i když dcera žádá za zřízení nebo doplnění věna teprve později, povinni vyhověti této žádosti podle stavu a majetku dle doby jejího prvního provdání se. Zdali domáhá se věna, pokud se týče doplnění jeho, dokud jest ještě provdána za svého prvního manžela, či teprve, když uzavřela manželství nové, jest vzhledem na to nerozhodno. Nežádala-li dcera věno hned v době prvního provdání se, nýbrž teprve později a majetkové poměry rodičů nejsou v této pozdější době takové, aby mohli jí věno dáti, tu ovšem sluší na tyto pozdější majetkové poměry rodičů vzíti zřetel, poněvadž podle § 1221 obč. zák. vymáhání věna nesmí vésti ke zničení hospodářského bytí rodičů; zákonná povinnost, zapravovati náklady, spojené s vydržováním společné domácnosti manželů, stíhá v tomto případě výhradně a plnou měrou manžela. Avšak takového případu zde není, neboť rodiče žadatelky, manželé R-ovi, nejsou toho času v nepříznivých majetkových poměrech.

Čís. 573.

Dobrovolné propachtování dražbou dlužno pro sporné nároky posavadních pachtýřů na další pacht odložiti a určiti jim přiměřenou lhůtu k žalobě s tím, že jinak dražba se provede.

(Rozh. ze dne 7. července 1920, R I 429/20.)

V pozůstalostní záležitosti po Václavu P-ovi povoleno k návrhu dědiců dobrovolné propachtování pozůstalostních pozemků veřejnou dražbou. Pozemky byly do té doby v pachtu Josefa M. a Jana A. Tito zvědávše o povolení dobrovolného propachtování dražbou, učinili návrh, by dražba byla odložena, ježto jejich pacht trvá až do roku 1922. O kresní soud návrh zamítl, rekursní soud dražbu odložil, o důvodniv to takto: Kdežto stěžovatelé tvrdí, že jim zůstavitel pozemky, jichž propachtování dobrovolnou dražbou má se dne 2. června 1920 konati, propachtoval až do roku 1922, namítá vdova jménem vlastním a jménem nezl. dědiců, že to pravdou není a že tudíž jest oprávněna se svolením pozůstalostního a peručenského soudu pozemky ty propachtovati. Tuto spornou otázku lze ale vedle § 2 čís. 7 pozúst. pat. řešiti toliko sporem. Dříve však, než řízení sporné bude skončeno, nutno s propachtováním pozemků sečkati, aby tím stranám a zejména nezl. dětem nevznikla majetková škoda (§ 2 a 12 pozúst. pat. a anal. 42 ex. ř.).

Nejvyšší soud potvrdil usnesení rekursního soudu s tím, že Josef M. a Jan A. se vyzývají, by se do jednoho měsíce vykávali, že podali žalobu na uznání smluv pachtovních, ježto jinak by povolená již dražba byla provedena.

D ů v o d y:

Nové propachtování pozemků dotýká se práv pachtovních tvrzených Josefem M-em a Janem A-em k těmže pozemkům a poněvadž tito účastníci o povolení dražby vyrozumění nebyli, nemohlo shora uvedené povolující usnesení okresního soudu proti nim nabýti právní moci. Poněvadž Josef M. a Jan A. tvrdí, že jejich práva pachtovní trvají až do roku 1922, bylo by před rozhodnutím této otázky nepřipustné, aby se tytéž pozemky nyní propachtovaly veřejnou dražbou, což by mohlo vésti k novým sporům, kterými by i oba nezletilci poškozeni býti mohli. Bude tedy nutno vyčkati výsledek sporu, kterým oba zmínění pachtýři chtějí svá práva prokázati. V tom směru má rekurentka pravdu, že nelze s provedením povolené dražby čekati bez obmezení a ponechatí jmenovaným pachtýřům na vůli, chtějí-li žalobu na uplatnění svých práv podati čili nic. Bylo tedy sice usnesení v odpor vzaté, které jinak zákonu odpovídá, potvrzeno, avšak s tím dodatkem, že se nynější pachtýři vyzývají, aby se do jednoho měsíce vykárali, že žalobu na uznání smluv pachtovních podali, jinak by povolená již dražba byla provedena.

Čís. 574.

Ustanovení § 544 obč. zák. a § 208 písm. a) až c) voj. tr. zák. pozbyla ve státním území Československé republiky účinnosti nejpozději dnem 4. listopadu 1918.

(Rozh. ze dne 7. července 1920, R I 435/20.)

K pozůstalosti po Anně Č., zesnulé dne 3. dubna 1919, přihlásili se ze zákona její dva synové Viktor a Zdeněk a byly tyto dědické přihlášky na soud přijaty. Pro třetího, nezvěstného zůstavitelčina syna Rudolfa zřízen opatrovník, jenž za opatrovance přihlásil se k pozůstalosti ze závěti. Dříve, než rozhodnuto o této přihlášce, vyslovil p o z ů s t a l o s t n í s o u d k návrhu přihlásivších se dědiců Viktora a Zdeňka Č., že nezvěstný Rudolf Č. nepřichází v úvahu jako účastník pozůstalosti a že, jakmile rozhodnutí to nabude moci práva, bude s ostatními přihlášenými dědici v pozůstalostním řízení pokračováno, neboť ohledně shora jmenovaného zůstavitelčina nezvěstného syna Rudolfa, který dle rozsudku garnisonního soudu ze dne 19. června 1912 byl pro sběhnutí a zločin podvodu odsouzen, platí ustanovení § 208 písm. c) voj. trest. zák., dle něhož ono jmění, jež sběhu až do jeho postižení neb návratu z titulu dědictví, odkazu neb darování na případ smrti v obvodu tohoto státu připadne, má se dáti oněm zákonným dědicům, kterým by bylo připadlo, kdyby se sběh nápadu nebyl dožil, a ježto dle § 544 obč. zák. může způsobilost dědití pouze podle času skutečného nápadu býti určena a tímto časem jest pravidelně úmrtí zůstavitele, lze soudu dle § 703 obč. zák. v řízení pozůstalostním pouze posuzovati, zda zůstavitelčin syn Rudolf v době dědického nápadu byl způsobilý dědití. Nezáleží tudíž na tom, zda se týž vrátil čili nic, a nezáleží dále na tom, bude-li mu amnestie udělena čili nic, poněvadž způsobilost dědití jest dle uvedených předpisů zákonných posuzovati pouze podle doby nápadu dědického. K tomuto právnímu úsudku dospěl soud v úvaze, že úmrtím zů-